

Cognitieve gedragstherapie bij adolescenten

CGT en ASS een goede combinatie?

Manon Mostert-Uijterwijk, klinisch psycholoog en gedragstherapeut/supervisor

Realisme in Autisme bij kinderen en jongeren
Leiden, 25 september 2009

Inhoud van de lezing

- Prevalentie
- De klinische praktijk binnen CA
- Plek van affectregulatie binnen de literatuur
- Klinische bevindingen
- Video
- Aanbevelingen

Prevalentie co-morbiditeit (2007)

- Mentale retardatie (50–75%)
- Aandachtstekortstoornis (30%)
- Tic-stoornis (6,5%)
- Depressie (16%)
- OCD (37%)
- Angst (40%)
- Prodromale fase/eerste psychose (1–2%)
- Trauma (10%)

Adolescenten met ASS: de klinische praktijk

- Complexiteit
- Toename
- Evidence based

- Schoolweigering
- Depressieve klachten/klinische depressie
- Angst (specifieke angsten/stressmanagement/schoolweigering)
- Dwangstoornissen
- Zelfbeeld
- Trauma

Adolescenten met ASS: de klinische praktijk

- Schoolweigering
- Depressieve klachten/klinische depressie
- Angst (specifieke angsten/stressmanagement/schoolweigering)
- Dwangstoornissen
- Zelfbeeld

affectregulatie

Affect, emotie en gevoel

Volgens Scherer (2007):

Affect: De fysiologische activiteit van het organisme in antwoord op huidige condities. Lust/onlust.

Gevoel: Wijst op de subjectieve interpretatie van deze affectieve ervaring en is gekoppeld aan taal.

Emoties: Wijzen op een specifiek type van affectieve toestand in relatie tot een bepaalde situatie. Het verwijst naar zowel de lichamelijke sensaties en actietendens samen met de subjectieve (cognitieve) interpretatie

Affectregulatie

- Alexitymie
- Psychoanalytische ontwikkelingen en hechtingstheorieën
- Neurobiologische ontwikkelingen
- Laatste ontwikkelingen binnen CGT

Affectregulatie: het begrip Alexitymie

- Sifneos (1973)
'geen woorden voor gevoelens'
- Mc Dougall (1984)
Mensen kunnen hierbij wel perfect verbaal kundig zijn, maar woorden en ideeën zijn ontdaan van affect
- Taylor et al. (1997)
Verwerkingsproces / kwetsbaarheid

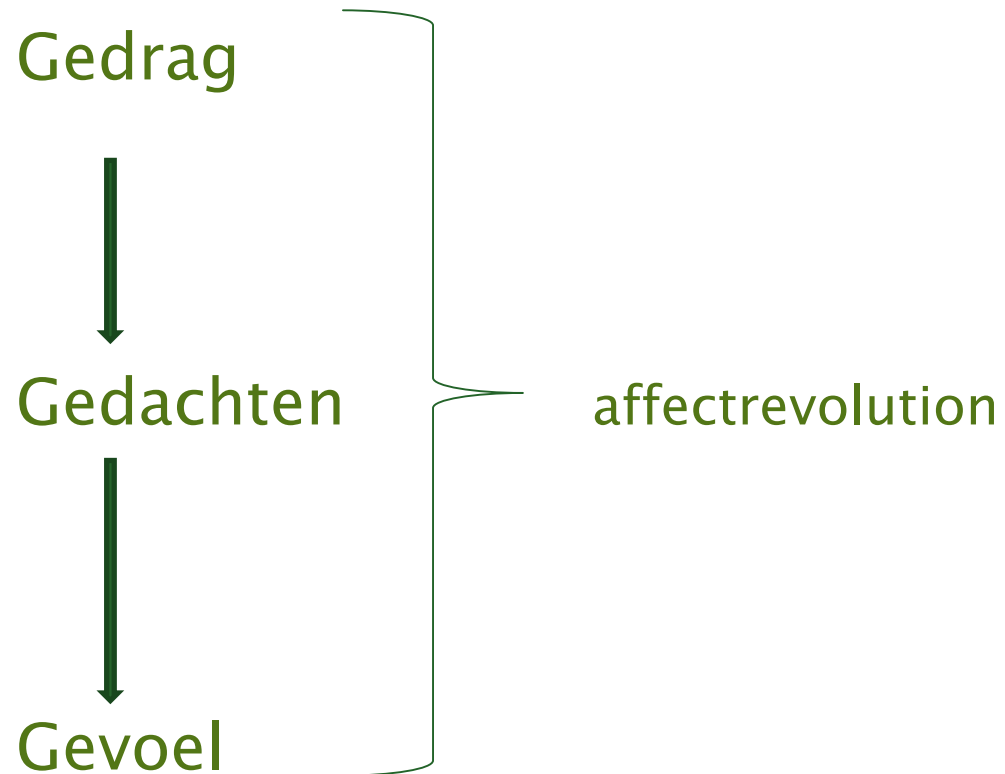
Affectregulatie: uitgangspunten binnen hechtingstheorieën en de psychoanalyse

- Ainsworth e.a. (1969)
Hechtingstheorie
affecten en emoties cruciaal
- Fonagy (2001, 2002)
 - Affectspiegeling
 - Symboliseren
 - Triangulatie
 - Mentaliseren

Affectregulatie: neurobiologische bevindingen

- Gevoelens en de ontwikkeling van de hersenen
- Invloed van cognities op emoties

Laatste ontwikkelingen binnen CGT

Laatste ontwikkelingen binnen CGT

Wetenschappelijk onderzoek rol gedachten op gevoelens

- Stegge: stemmingen hebben invloed op cognities
- Beck: primal mode/conscious mode
- Koops: predispositie emotie
- Teasdale: therapie dient er op gericht te zijn mensen te laten reflecteren op hun emoties en controle op hun emoties te verkrijgen

Emoties bij patiënten met een autismespectrumstoornis

- Koops (2001)
- Begeer/Meerum Terwogt/Stegge/
Rieffe/Koot (2007)

Welk model hanteren we

- G-G-G-G-G-G gebeurtenis
- G-G-G-G-G-G gewaarwordingen
- G-G-G-G-G-G gedachten
- G-G-G-G-G-G gevoelens
- G-G-G-G-G-G gedrag
- G-G-G-G-G-G gevolg

Klinische praktijk

Vignet Ben (16) bekend met Autistische stoornis

- Aanmelding: schoolweigering, negatief zelfbeeld, klinische depressie, dreigende eetstoornis
- Werkrelatie
- Werkmodel
- GT technieken
- CT technieken

Klinische praktijk

Vignet Bart (15) bekend met PDD-NOS, MCDD beeld

- Aanmelding: specifieke angsten en dwanghandelingen
- Werkrelatie
- Werkmodel
- GT technieken
- CT technieken

Video moeder Tim

De klinische praktijk: aanbevelingen

- Link lichamelijke sensaties en woord emotie
- Sturende functie therapeut
- Rol van ouders
- Humor
- Kennis autisme en wijze van denken
- Huidige protocollen doch aangepast

CGT en ASS

Een uitstekende combinatie!